

ОСНОВЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ

Предназначение: Настоящият документ е предназначен за търговските инвеститори на дребно в Република България, като предоставя основната информация за този инвестиционен продукт. Документът не е с рекламна цел. Информацията е изискуема по закон, за да помогне на инвеститорите да разберат естеството, рисковете, разходите, потенциалната печалба и загуба от този продукт, както и да може да бъде сравнен и съпоставен с други финансови инструменти.

ПРОДУКТ

Национален борсов търгуван фонд "Expat Bulgaria Short SOFIX"

Фонд мениджър: Управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД, ЕИК на УД: 175431340

ISIN: BG9000002196, ЕИК 177402240

Интернет страница на УД: www.expat.bg, телефон за връзка: +359 2 980 1881

Комисията за финансов надзор (Комисията, КФН) на Република България е регуляторният орган на Фонда и на УД. Управляващо дружество „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД е 100% дъщерно дружество, собственост на „Експат Капитал“ АД, извършващо дейност с Решиения на КФН за издаване на лиценз № 64-УД от 29.10.2019 г.

Фондът е учреден в Република България. Дяловете му са допуснати за публично предлагане на територията на р. България.

Компетентен орган във връзка с ОИД е Комисията, интернет адрес: www.fsc.bg

Дата на актуализация на ОИД: 28.02.2025 г.

КАКЪВ Е ТОЗИ ПРОДУКТ?

Вид: Продукт, учредена съгласно ЗДКИСДПКИ като национален договорен фонд, в този смисъл не е предприятие по смисъла на Директива 2009/65/EО на Европейския парламент и на Съвета и не е колективна инвестиционна схема.

Срок: Фондът се учредява за неограничен период от време. Управляващото дружество може да прекрати Фонда чрез процедура по ликвидация, в най-добрая интерес на инвеститорите, в съответствие със закона и след одобрение от Комисията.

Цели: Целта на националния договорен фонд "Expat Bulgaria Short SOFIX" е инверсното следване на индекса SOFIX ("Индекса", "Референтен индекс"), който се състои от 15-те най-ликвидни компании, търгувани на Българска фондова борса. Индексът е базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флот коефициента на всяка от тях. Индексът се ребалансира на тримесечие. За повече информация: www.bse-sofia.bg.

Фондът има за цел да постигне възвръщаемост на Вашата инвестиция чрез комбинация от доход и ръст на капитала (обща възвръщаемост), която отразява инверсното представяне на Референтния индекс на Фонда ("Индекса"). Възвръщаемостта на продукта зависи пряко от представянето на притежаваните от Фонда активи, като основни фактори, от които се влияе показателят, са инвестиционната стратегия, профилът на риска на Фонда, препоръчителният период на държане, разходите за инвеститора при осъществяване на инвестицията и т.н. Препоръчителният период на държане е функция на рисковия профил, инвестиционната политика и на очакваната възвръщаемост на Фонда. Препоръчителният период на държане е изчислен в съответствие с инвестиционната стратегия на Фонда и времевата рамка, в която се очаква да бъде постигната инвестиционната цел на Фонда. Възможно е този фонд да не е подходящ за инвеститори, които планират да изтеглят средствата си преди препоръчителния период на държане. Всяка инвестиция трябва да бъде разгледана спрямо Вашите конкретни инвестиционни цели и апетит за риск (вижте секция „Колко дълго трябва да държа инвестицията и мога ли да изтегля парите си по-рано?“).

"Expat Bulgaria Short SOFIX" е пасивно управляем фонд. Фондът инвестира само в къси позиции спрямо акции от индекса SOFIX. Фондът може да инвестира до 98% от активите си във влогове, платими при поискване, в банки със седалище в Република България или в друга държава-членка на ЕС, или в трета държава с еквивалентни правила на правото на ЕС, както и до 100% от активите си в ценни книжа и инструменти на паричния пазар, еmitирани от държави-членки на ЕС, или трета държава, която е включена в списък, одобрен от Заместник-председателя на КФН. Факторите, които влияят на представянето на фонда, са ликвидността на акциите, част от Референтния индекс, ефективността на пазара, разходите на Фонда и др. Очакваната грешка от следване на годишна база при умерени пазарни условия е до 10%.

Целеви непрофесионален инвеститор: Този продукт е подходящ и за инвеститори на дребно, които имат основни и/или никакви познания и никакъв или ограничен опит в инвестирането във фондове, които се стремят към увеличаване стойността на инвестицията си в рамките на препоръчителния период на държане, и които са готови да поемат високо ниво на риск за своя първоначален капитал. Фондът е предназначен за индивидуални инвеститори, които са способни да понесат потенциалните инвестиционни загуби, свързани с този продукт.

Поръчки за покупка или обратно изкупуване: Поръчки за покупка или обратно изкупуване на дялове на първичен пазар се приемат всеки работен ден между 9:00 и 17:00 часа българско време при УД. Повече информация се съдържа в Проспекта на Фонда на сайта на УД www.expat.bg. Инвеститорите могат да купуват и продават дялове на Фонда на борсите, на които се търгуват.

Политика за разпределение: Фондът не разпределя дивиденти. Приходите от такива се реинвестират съгласно инвестиционния мандат, като така се увеличава нетната стойност на активите и се запазват най-добрият интерес на инвеститорите и интегритетът на стратегията.

Повече информация: Повече информация за този продукт – всички лицензираны документи, годишните и шестмесечните одитирани отчети, нетната стойност на активите и нетна стойност на активите на един дял и друга практическа информация, на електронен или хартиен носител, може да бъде получена безплатно на място всеки работен ден от 9 до 18 часа на адреса на УД на ул. „Георги Сава Раковски“ 96А, София, 1000, както и на интернет страницата на УД www.expat.bg.

Депозитар: „Юробанк България“ АД, лицензия № Б-05/1991 г., актуализирана със заповед № РД 22-2252/16.11.2009 г. на Управителя на БНБ, променена със заповед № РД 22-2201/ 12.10.2012 г.

КАКВИ СА РИСКОВЕТЕ И КАКВА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ БИХ МОГЪЛ ДА ПОУЧА?

ОБОБЩЕН ПОКАЗАТЕЛ НА РИСКА

1	2	3	4	5	6	7

По-нисък риск

По-висок риск

Обобщеният показател на риска предполага, че ще държите продукта за 1 година. Действителният риск може да варира значително, ако осребрите предсрочно.

Обобщеният показател на риска е ориентир за нивото на риска на този продукт в сравнение с други продукти. Той показва вероятността продуктът да загуби пари поради движението на пазарите или защото няма да сме в състояние да Ви платим.

Класифицирахме този продукт като 5 от 7, което е средно висок рисков клас. Това оценява потенциалните загуби от бъдещи резултати на средно високо ниво, а неблагоприятните пазарни условия е вероятно да повлият на нашата способност да Ви платим.

Допълнителни рискове от съществено значение, които не са включени в обобщения показател на риска: Рискът от по-ниска пазарна ликвидност може да увеличи колебанията в представянето на продукта.

Този продукт не включва защита от пазарните движения, поради което може да загубите част или цялата си инвестиция.

Ако ние не сме в състояние да Ви изплатим дължимото, може да загубите цялата си инвестиция.

Освен рисковете, включени в обобщения показател на риска, други рискове могат да повлият на резултатите на Фонда. Повече информация за рисковете може да се намери в Проспекта на Фонда.

СЦЕНАРИИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ

Представените стойности включват всички разходи, свързани със самия продукт, но могат да не включват всички разходи, в т.ч. разходите за Вашия консултант или лицето, което Ви предлага продукта. При тези стойности не е взет предвид данъчният Ви статус, който може да се отрази на Вашата възвръщаемост.

Възръщаемостта при този продукт зависи от бъдещите показатели на пазара. Бъдещата динамика на пазара е несигурна и не може да бъде точно предвидена.

Представените сценарии – пессимистичен, умерен и оптимистичен, илюстрират най-неблагоприятните, средните и най-благоприятните резултати при инверсния индекс SOFIX през последните 10 години.

Препоръчителен период на държане: 1 год.

Примерна инвестиция: 10,000 лева		Ако излезете от инвестицията след:
Сценарии:		1 год. (препоръчителен период на държане)
Минимална възвръщаемост	Няма минимална гарантирана доходност. Може да загубите част или цялата си инвестиция	
Кризисен сценарий	Какво бихте получили след приспадане на разходите	3,350 лв.
	Средногодишна възвръщаемост	-66.5%
Песимистичен сценарий (*)	Какво бихте получили след приспадане на разходите	3,370 лв.
	Средногодишна възвръщаемост	-66.3%
Умерен сценарий (**)	Какво бихте получили след приспадане на разходите	8,160 лв.
	Средногодишна възвръщаемост	-18.4%
Оптимистичен сценарий (***)	Какво бихте получили след приспадане на разходите	11,800 лв.
	Средногодишна възвръщаемост	18.0%

Кризисният сценарий показва вероятната възвръщаемост при екстремни пазарни условия.

* Този вид сценарий възниква за инвестиция в индекса SOFIX Index между 07/2016 – 07/2017.

** Този вид сценарий възниква за инвестиция в индекса SOFIX Index между 08/2021 – 08/2022.

*** Този вид сценарий възниква за инвестиция в индекса SOFIX Index между 03/2019 – 03/2020.

КАКВО СЕ СЛУЧВА, АКО УД „ЕКСПАТ АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД НЕ Е В СЪСТОЯНИЕ ДА ПЛАТИ?

Активите и пасивите на Фонда са отделени от активите и пасивите на „Експат Асет Мениджмънт“ ЕАД и от тези на Депозитаря, т.е. съхраняват се извънбалансово. Фондът няма да носи отговорност, ако Управляващото дружество или някой от упълномощените доставчици на услуги фалира или не изпълни задълженията си. При събитие от подобен материален характер, има разпоредени законови процедури, които Комисията да приложи, във връзка със запазването на най-добрия интерес на инвеститорите. Ако Управляващото дружество не може да Ви плати дължимото, бихте могли да загубите частично или цялата си инвестиция.

КАКВИ СА РАЗХОДИТЕ?

Таблиците по-долу обобщават сумите, взети от Вашата инвестиция за покриването на различен тип разходи. Няма основание трети страни да таксуват друг тип разходи извън цитиранные по-долу. Разходите, които инвеститорът търпи, зависят от неговия инвестиран капитал, период на държане, съобразяването с пропорчийтленния инвестиционен хоризонт на продукта. Цитиранные по-долу количества са базирани на обособени примери с инвестиран капитал и времеви период. Допусканятията ни са, че първата година ще получите обратно инвестираните средства (т.е. 0% възвръщаемост), за останалите периоди на държане се приема, че резултатът е такива, както в умерения сценарий.

РАЗХОДИ ВЪВ ВРЕМЕТО

Инвестиция от 10 000 лева

Сценарии	Ако излезете от инвестицията след:
Общо разходи	1 година* BGN 1 020
Годишно отражение на разходите**	10.2%

*Препоръчителният период на държане. Едногодишните разходи са в следствие на еднократни извънредни такива, които няма да се повторят в бъдещи периоди.

**Прилагайки умерен сценарий. Това показва как разходите намаляват годишната Ви възвръщаемост. В случай, че изтеглите инвестицията си при изтичането на препоръчителния период на държане, средната годишна възвръщаемост се очаква да е -7.8% преди отразяването на разходите и -18.4% след тях.

ЕЛЕМЕНТИ НА РАЗХОДИТЕ

Елементи на разходите при инвестиция от 10 000 лева

Еднократни разходи	Ако изтеглите инвестицията след 1 година
Такса за записване на дялове	До 2% е максималната сума, която може да бъде удържана от стойността на инвестицията Ви само в случай на записване на първичен пазар, отразена в цената на Фонда и платима отделно. Таксата е включена в емисионната стойност на дяловете на Фонда. BGN 200
Такса за обратно изкупуване на дялове	До 2% е максималната сума, която може да бъде удържана от стойността на инвестицията Ви само в случай на обратно изкупуване на първичен пазар, преди да бъде изплатена. Отразена в цената на Фонда и платима отделно. Таксата се редуцира в цената на обратно изкупуване на Фонда. BGN 200
Текущи разходи, удържани всяка година	
Такси за управление и други административни или оперативни разходи	До 7.0% от стойността на инвестицията, дължими на УД и разяснени в Проспекта на Фонда на интернет страницата на УД www.expat.bg . Текущите такси включват възнаграждение за УД, депозитар, одит, Централен депозитар, такси за надзор на КФН и др. Това е приблизителна оценка въз основа на действителните разходи през периода 01.01.2024 - 31.12.2024 г. Цифрите могат да варираят от година на година. BGN 590
Транзакционни разходи	До 1.4% от стойността на инвестицията, дължими във връзка с търговията на Фонда. Това е приблизителна оценка на разходите ни за покупко-продажба на базовия инструмент на продукта. Действителната стойност ще варира в зависимост от това колко купуваме и продаваме. BGN 30

Съпътстващи разходи при специфични обстоятелства

Такса за постигнати резултати	При този продукт няма такса за постигнати резултати.	BGN 0

КОЛКО ДЪЛГО ТРЯБВА ДА ДЪРЖА ИНВЕСТИЦИЯТА И МОГА ЛИ ДА ИЗТЕГЛЯ ПАРИТЕ СИ ПО-РАНО?

Препоръчителен период на държане: 1 година, с оглед на нашата оценка на характеристиките на риска и печалбата, инвестиционните цели и политика, както и на разходите на Фонда. Този продукт е предназначен за краткосрочно инвестиране; трябва да сте готови да останете инвестиирани поне 1 година. Можете да излезете от инвестицията си по всяко време или да я задържите по-дълго. Предсрочното осребряване на инвестицията може да доведе до по-неблагоприятни резултати от тези на препоръчелния период на държане. Няма приложими такси и глоби за осребряване на инвестицията преди препоръчелния период или всяка друга дата.

Поръчки за покупка или обратно изкупуване: Поръчки за покупка или обратно изкупуване на дялове се приемат всеки работен ден между 9:00 и 17:00 часа българско време и се изпълняват по цена за деня, в който е подадена поръката, ако поръката е подадена до 15:00 часа. В поръката клиентът изрично посочва дали желае да купи или продаде дяловете срещу парично заплащане и/или срещу кошница от активи в съответната депозитарна институция, както и съответните инструкции за съответната депозитарна институция. Инвеститорите могат да купуват и продават дялове на Фонда на борсите, на които се търгува.

КАК МОГА ДА СЕ ОПЛАЧА?

Ако имате никакви оплаквания към продукта или Управляващото дружество, можете:

- Да се обадите на телефон +359 2 980 1881
- Да изпратите писмо до Експат Асет Мениджмънт – отдел Връзка с клиенти – ул. „Георги С. Раковски“ 96А, 1000, София
- Да изпратите имейл на адрес office@expat.bg

В случай на жалба трябва ясно да посочите данните си за контакт (име, адрес, телефонен номер или имейл адрес) и да дадете кратко обяснение за жалбата си. Повече информация може да намерите на нашия сайт www.expat.bg.

Ако имате оплакване от лицето, което Ви е посъветвало за този продукт или което Ви го е продало, те ще Ви дадат информация къде да подадете жалба.

ДРУГА ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Можете да намерите проспекта, правилата, ключовата информация за инвеститорите, финансовите отчети и допълнителни информационни документи, свързани с Фонда, на нашия уебсайт www.expat.bg.

Резултати за минали периоди: Информация за възвръщаемостта за минали периоди на Фонда за предходните 3 години можете да намерите на нашия сайт www.expat.bg.

Сценарии за резултатите: Можете да намерите предишни сценарии за резултатите, актуализирани на месечна база, на адрес www.expat.bg.